

**Judicium Grave à Domo Dei, Omnibus Templorum,
Processionum, Et Qvorumvis Sacrorum, Dum Irreverenter
& Impie Divinis assistunt, Dehonestatoribus formidandum**

Pragae, 1670

Caput II. Detestabiles apud Deum esse, loca sacra & templa inhonorantes,
S. Scriptura testatur.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54878)

*mus orantes. Coitis è contra hodie ô impii in
cœtum & congregationem ad Tempia, ut
in Deum quasi manu factâ impressionem ho-
stilem faciatis pugnantes, tot Majestatis suæ
contemptibus, Præsentix ipsius despectibus,
Conspectûs Divini inhonationibus, Do-
mûs sacratissimæ profanationibus, eum ad
iracundiam provocando. Sic, ut quemad-
modum dignationem Dei admirans Prophe-
ta dixit: Non est alia Natio tam grandis, qua
habeat Deos appropinquantes sibi, sicut Deus
noster adest cunctis obsecrationibus nostris:
Ità verissimè è contra de nobis dici possit:
Non est alia Natio tam impudens, Vesana &
ingrata, qua Deos suos ita inhonoret, & con-
temtui habeat, sicut Christiana Deum suum in
cunctis obsecrationibus suis.*

CAPUT II.

*Detestabiles apud Deum esse, loca sacra
& templa inhonorantes, S. Scriptu-
ra testatur.*

Quantam à Fidelibus exigat Deus erga
Domum suam reverentiam & venera-
tionem, non possumus aliunde magis agno-
scere, quàm ex illo Christi facto apud Mat.
cap. 21. & Ioann. c. 2. & Marc. 11. ubi post-
quam intrasset in Templum Dei, invenit in

Templo vendentes boves & oves, & columbas,
 & Numularios sedentes; & cum fecisset quasi
 flagellum de funiculis, omnes ejecit de Templo,
 oves quoque & boves; & Numulariorum effu-
 dit as, & mensas subvertit, & his qui Co-
 lumbas vendebant dixit: Auferre ista hinc, &
 nolite facere Domum Patris mei, Domum nego-
 tiationis. Matthæus autem habet: & dicit
 eis: Domus mea Domus Orationis vocabitur,
 vos autem fecistis illam speluncam Latronum.
 Gravissima sanè fuerit necesse est hæc Tem-
 pli prostitutio, quam Dei Filius tam severè,
 utique non præter meritum, sed de condi-
 gno castigatum ivit. Quàm grave enim est,
 flagello de funiculis raptim confectò & col-
 ligato, Numularios, Collybistas, Cambso-
 res, viros utique graves, honoratos & po-
 tentes, non aliter quàm canes publicè ver-
 berari, latrones appellari, & tanquam indi-
 gnos Templo eijci? Et tamen si penitiùs Ne-
 gotiatorum istorum tantopere castigatum in-
 spiciamus facinus, vix ullius culpæ reatum
 in eo deprehendemus. Sciendum enim est
 in primis, locum illum, quem Dominus hic
 Templum & Domum Patris sui appellat, ut
 bene advertit Franciscus Lucas, aliique stru-
 cturam Templi Salomonici explicantes, non
 intelligi Sanctum Sanctorum, neque San-
 ctum, ubi erat Altare & Sacrificiorum locus;
 neque

neque Atrium Israëlitarum, aut vicinum Atrium foeminarum, sed Atrium prorsus extremum, quod vocabatur Atrium profanum, vel Atrium gentium, & temporibus illis Christi, erat prorsus separatim, extra illa sacra, tiora Atria ædificatum, amplitudine stadiorum quatuor; quò ad orandum etiam gentilibus, ex Israëlitica gente impuris, & quavis irregularitate, & legali immunditiâ à Templi aditu prohibitis, licebat accedere. In ea ergo despiciatissima, & quasi inhonorata Templi parte, quid fuit grave reperiti pro-
polas boum & ovium, columbarum & turturum? Nam si quidem rerum aliarum, ferici vel pannorum, vini aut cibariorum nundinatores ibi deprehendisset, justò omnino zelò in talium, utpote impertinentium, & ad templi usus minimè facientium, mercatores exarsisset; sed nunc, prout bene advertit S. August. nihil illi venum proponebant, nisi quod sacrificaturis necessarium omnino fuerat: quod nè molestè cogerentur Advenæ tempore Paschali per urbem discursando primùm conquirere, in ea exteriori & sejuncta Templi parte prostabat, quidquid usui esse poterat ad ministerium religiosum. Nec magis indecens videtur, inventos ibi fuisse Numularios, & pecuniarum commutatores: nam plerisque Templum adeuntibus, necessa-

ria erat pecunia, sive ad aliquid ex prædictis
coëmendum, sive ad offerendum. Nec ra-
rò ad usum expeditæ emtionis, major moneta
erat minore permutanda, aut peregrina pe-
cunia cum Judaica, vel aurum argento, aut
vice versâ. Quid igitur hîc tam atrocis in-
tervenire potuit indecentiæ, ut Dominus ze-
lo Divini honoris actus, quasi turpissimè his
ille profligatus fuisset, & dehonestatus, pro-
priis manibus Cathedras & mensas evertet-
ret, boves, oves & columbas foras ejiceret,
pecunias cum irreparabili damno & jactura
Numulariorum disjiceret, in pavementum
effuderet, & impactò veluti canibus flagellò,
Dominos è Templo ejiceret? Quomodo et-
iam sinè gravissima contumelia & palmari
convitio, latrocinii eorundem mercaturam,
de se omnino alioquin licitam & honestam,
arguere poterat, per quam *Domum Patris*
sui convertissent in *speluncam latronum*? cum
tamen nulla ibi patrauerint latronû prædo-
nùmve opera, cædes inquam, spoliationes,
& grassationes in aliorum bona, sive per oc-
cultam, sive per apertam vim, sed solam ex-
ercerent mercaturam, de se omnino alio-
quin licitam & honestam, & quidem in re-
bus & objectis ad Templum per se spectan-
tibus, & alioquin ex macello aut foro illuc
adferendis? nimirum nulla proffus alia, ex
qua

qua in tantam effervesceret Dominus indignationem, causa ibi suberat, nisi quòd actiones illæ, quantumlibet de se alibi licitæ, Templi sanctitatem minimè decerent: tamque intolerabilis esset in Domo Dei negotiatio, de se in foro & nundinis licita, quàm latrocinia & deprædationes nullibi concessæ. Judicante hoc ipsum Domino apud Joann. ubi reprehendens Mercatores illos dixit: *Nolite facere Domum Patris mei domum Negotiationis*: cum tamen apud Matth. diceret eam per ipsos factam esse *speluncam latronum*: ut intelligerent, negotiationem tam atrocem in Deum continere injuriam, uti & aliam quamcunque, etiam alibi permissam, & non malam, dedecentem tamen sanctitatem Templi actionem, quanta in latrocinio inveniretur. Hinc etiam ut Marcus cap. 11. memorat, cum aliqui cum canistris, capsis, lagenis, & vasculis, captantes itineris compendia transirent per templum: *ipse non sinebat, ut quisquam transferret vas per templum*: quasi etiam hæc, utcunque de se indifferenti, vasis profani in Templum illatione, profanaretur & pollueretur.

Si igitur Christus parti Templi penè profanæ, & quæ nec in sortem nostrorum ad fores Ecclesiæ Atriorum venire poterat, tantam reverentiam deferri volebat, idcirco
tantum

tantum, quod esset Templi quasi limbus & ora, quantum Deus bonæ reverentiam haberi volet Templis Christianis, unde quaque sanctis! quam intolerabiliter feret omnem petulantiam, immodestiam, effusionem in Sanctuariis, quæ ipse non in transitu obiter adit, uti Hierosolymitanum, sed corporaliter in Eucharistia die nocteque inhabitat. Si quæ alibi liberè geri poterant, arguit Ven: Beda in Cap. 21. Matth. Dominus in Domo sua temporalia negotia geri non patitur, quanto magis ea, quæ nusquam fieri licet, plus cælestis ira merentur, si in adibus Deo sacratis agantur? Si Dominus nec ea venumdari volebat (idem hom. 7. in Quadrag.) in Templo, quæ in Templo volebat offerri: quantum putas animadversione puniret, si invenisset ibi aliquos visus vel vaniloquio vacantes, aut alii cuilibet vitio mancipatos?

Sed & aliàs non minus emphaticè Salvator noster declarare dignatus est, quantum audaciæ rei teneantur inhonoratores Templi. Et agebat tamen Christus tunc de Templo Judaico, quod cum animalium cædibus quotidie cruentaretur, speciem macelli præferrebat, nec qualiscunque, sed admodum sanguinolenti, præ multitudine victimarum inibi jugulari & exenterari solitarum. De eo igitur loquens Christus D. Matth. 23. increpat

pat Legis Doctores, vā æternum iis inter-
minans, & cæcos stultosque vocitans, illis
verbis usus: *Va vobis doctes cæci, qui dicitis,*
quicumq; juraverit per Templum, nihil est: qui
autem juraverit in auro Templi, debet. Stultus
est cæci; quid enim majus est, aurum an Tem-
plum, quod sanctificat aurum? quicumque ju-
raverit in Templo, jurat in illo, & in eo, qui
habitat in ipso. Ubi mens Christi ut perci-
piatur, sciendum est, Legis peritos avaritiæ
cupiditate excoecos affirmasse, juramen-
tum factum per Templum non urgere; at ve-
rò si jurasset interposito Thesauri Tem-
pli nomine, in quem pecuniæ ad usum Tem-
pli, & commodo Ministrorum inferebantur,
ajebant cæci illi Magistri, talem perjurii re-
um fore, si ejusmodi juramentum flocci fa-
ceret. Quam illorum cœcitatem, & scele-
ratissimam nequitiam, non ego hic perstrin-
gere aut confutare volo, sed solum ex verbis
Christi dignitatem templi asserentis deduce-
re, quàm graviter Dei honor ex illius deho-
nestatione violetur. Christus ergo Domi-
nus in Templi Sanctitatem intendens, miræ
cœcitatibus stupidos illos Legis Magistros ex
eo redarguit, quòd Templum non ulterius,
quàm ut ædificium, & fabricam quandam
materiale[m] æstimare novissent; ostenditque
è contra, eandem ipsi reverentiam, respe-
ctum

etum, & honoré deberi, quem Deo ipsi; idémq;
 esse violari, in honorari, — prostitui dignita-
 tem Templi, atque ipsiusmet Dei: proinde-
 que non minús perjurii teneri reum, qui Sac-
 ramentum per Templum dixisset, quàm qui
 interposito Dei ipsius nomine, juramento se
 obstrinxisset: *Quicumque enim, inquit, jurat
 in Templo, jurat in ipso, & in eo, qui habitat
 in ipso.* Quis ergo exinde satis exprimat gra-
 vitatem, & indignitatem cujusvis quantum-
 libet exigui contemptús Templis irrogati, si
 is perinde apud Deum habetur, ac si in ipsi-
 usmet Majestatem & Personam committere-
 tur. Est & illud híc notandum, quòd tan-
 tam Sanctitatem, vim, & dignitatem Tem-
 plo adscribit, sicut eo ipso argentum & aurum,
 & quidvis aliud Templo donatum, ab eo ve-
 luti à primo sanctitatis fonte sanctificari, &
 in altioris cujusdam ordinis gradum trans-
 ferri dicat, eò quòd ad Templum spe-
 ctet & pertineat. *Stulti, ait, & caci: quid
 majus est? Templum, an aurum, quod sancti-
 ficat aurum?* Et tamen, ut præmittebam,
 Templum de quo Christus agebat, præ cruo-
 re è tot victimis in eo jugulatis, speciem po-
 tiùs præferebat Macelli. Quid igitur dice-
 ret de Templis nostris, non pecudum san-
 guine, sed quotidianâ innocentis Agni im-
 molatione, & corporaliter illa inhabitantis
 Do-

Domini præsentiam sacratis? *Quicumque enim jurat in templo, & consequenter à pari, quicumque indecoram & inhonoram quavis actione distinctur in Templo, despectum facit Templo; sed nunquid illi solum? Et ei qui habitat in ipso.*

Ponderavit hoc Sanctissimus Ecclesie Doctor Hieronymus, tantamque ex loco sacro redundare in operationem impudenter ibi attentatam arbitratus est malitiam, ut neque suam, neque ullam cujusvis hominis illi exprimendam sufficere posse pronunciarer eloquentiam. Cum enim Sabinianus quidam in Templo Bethlehemitico, nutibus & aspectibus cum Virgine quapiam collusisse, & amatoriam ei epistolam dedisse deprehensus esset (proh quam ordinarium & quotidianum apud nos, in longè absurdissima etiam colloquia desinens vitium!) tantopere ad facinus, opinione sua quasi ineffabile cohorrui vir Sanctus, eò quòd attentatum foret in loco, ubi quondam brutas inter pecudes infans Deus præsens adfuisset, ut nulla verba illi exprimendo sufficerent. *Infelicissime mortalium!* alloquitur Sabinianum Epist. ad eundem, *tu speluncam illam, in qua Dei Filius natus est, Et Veritas de terra orta est, Et terra dedit fructum suum, de stupro conditurus ingrederis? non times, nè de præsepi infans vagias*

giat, nè puerpera Virgo te Videat, nè Mater
 Domini contempletur? Paveo miser, & tam
 mente quàm corpore perhorresco, ponere tibi
 Volens ante oculos tuos opus tuum. Tota Eccle-
 sia nocturnis Vigiliis Christum Dominum per-
 sonabat, & in diversarum gentium linguis u-
 nus in laudibus Dei Spiritus concinebat. Tu
 inter ostia quondam Præsepis Domini, nunc
 Altaris, amatorias epistolas fulciebas, quas po-
 stea illa miserabilis, quasi flexo adoraturæ ge-
 nu inveniret & legeret. Prò nefas! non pos-
 sum ultra progredi! prorumpunt lachryma an-
 tequam Verba, & indignatione pariter ac do-
 lore, in ipso meatu faucium Spiritus coarcta-
 tur! Ubi mare illud Eloquentia Tulliana? ubi
 torrens fluxus Demosthenis? nunc profectò mu-
 ti essetis ambo. & Vestra lingua torpesceret.
 Inventa est res, quam nulla eloquentia expli-
 care queat. Repertum est facinus, quod nec
 mimus fingere, nec scurra ludere, nec Attela-
 nus possit effari. Miser! nonne quando in spe-
 lunca cum Virgine stare cœpisti, caligaverunt
 oculi tui, lingua torpuit, conciderunt brachia,
 pectus intremuit, nuda vit incessus? ô funestos
 oculos meos! ô diem illam omni maledictione
 dignissimam! Et tamen Sabinianus ille gra-
 viorum longè, iudicio nostro, scelerum a-
 pud S. Hieronymum insimulatus, & adulte-
 riorum etiam convictus erat: quæ tamen san-

Atus attingisse ibi contentus, hoc solum exaggerat, & super omnia infandum, esto ultra notus & aspectus non progredieretur, enunciat: idcirco tantum, quod in loco sacro sit attentatum. Quid? quod non tantum indignissimum judicaverit, factu aliquo vel dicto locum sacrum conspurcare, sed & horrendum censuerit labis alicujus & navi, etiam non culpabilis sibi conscius, limen Templi subingredi? Ego, inquit lib. contra Vigilant: quando iratus fuero, aut aliquid mali in animo cogitavero, aut me nocturnum phantasma deluserit, Basilicas Martyrum intrare non audeo, ita totus & corpore & animo pertremisco. Et nos jocum putabimus & ludum, cum animo profana & secularis tractandi, vana & mundana colloquendi, nugas & scurrilitates agitandi, & quæ non his deteriora attentandi, Templum intrare? Supplicationes, & Sanctissimum Sacramentum comitari? tremendo Missæ sacrificio interesse?

CAPUT III.

Omnis in Templo, & Rebus Divinis Irreverentia, grandis apud SS. PP. est abominatio.

Graviter & severè pronuntiavit S. Beatus Bernardus Lib. 2. de consid. ad Eugenium.

Nuga